

EN PARLAM: **LES FESTES** **DEL CICLE D'HIVERN**

A partir del Calendari Folklòric de Rafel Ginard

EN PARLAM: les festes del cicle d'hivern

Una xerrada interactiva per descobrir i comprendre les fites festives del tradicionari d'hivern

**Tradicionari
de Mallorca**

Basat en el calendari
folklòric de Rafel Ginard

“De Nadal a Carnestoltes, set setmanes desimboltes”

Des de Nadal fins a Carnestoltes —conegut popularment com Darrers Dies a Mallorca— transcorren, més o menys, set setmanes durant les quals tenen lloc tot un seguit de festivitats: Sant Honorat, Sant Antoni, Sant Sebastià, Santa Àgueda... Es tracta del cicle de les festes d'hivern, període en què predominen la cançó popular, la comicitat i la bullícia, així com l'excés de menjar i beure.

Aquest període festiu és precedit per un altre de preparació i trànsit, el d'Advent, que més enllà de la tradició cristiana, popularment coincideix amb el temps de matances, preludi de les festes hivernals i porta de rituals col·lectius vora el foc, la disbauxa, la xerrameca...

“A Mallorca, el temps de carnaval va de matances als Darrers Dies”

El Carnaval a Mallorca (1995), Caterina Valriu

Durant els Darrers Dies s'intensifica l'ambient festiu, tot esgotant el temps abans que entri en vigor el període de Quaresma —conegut popularment com Corema a Mallorca. El cicle quaresmal es perllonga durant les set setmanes següents, esdevenint també un període de preparació i transició de la festa més important de la primavera: Pasqua.

Durant la Quaresma es restableix l'ordre social i en la tradició cristiana, cos i ànima es preparen per al període pasqual, motiu pel qual se segueixen una sèrie de prohibicions i regles que compensen la disbauxa de les setmanes anteriors.

Activitat per a:

Educació secundària i batxillerat

A càrrec de:

Xesc Alemany, antropòleg

En col·laboració amb:

Fundació Mallorca Literària

L'activitat - 50 min

Una proposta per conèixer els orígens de les festes del cicle d'hivern al Tradicionari de Mallorca. Celebracions de disbauxa col·lectiva que prenen sentit en oposició al cicle que les segueix: la Quaresma.

Xerrada interactiva

Desenvolupada a través del joc que té per objectiu contextualitzar, comprendre i aprofundir en el coneixement dels costums i rituals carnavalescs (familiars i comunals) que se celebren o se celebraven a Mallorca, amb especial atenció a les explicacions històriques, climàtiques, tecnològiques i culinàries que permeten revelar-ne els orígens, l'evolució i les innovacions més recents.

Posarem també la mirada en el món carnavalesc d'arrel europea, per oferir una altra aproximació a la idea de les festes d'hivern a Mallorca. Una comparació amb altres pobles i cultures que, en l'actualitat o en moments pretèrits de la història, han ritualitzat la disbauxa, la inversió de jerarquies, l'ambivalència i el tabú, entre altres caràcters relacionats amb els darrers dies i la Quaresma.

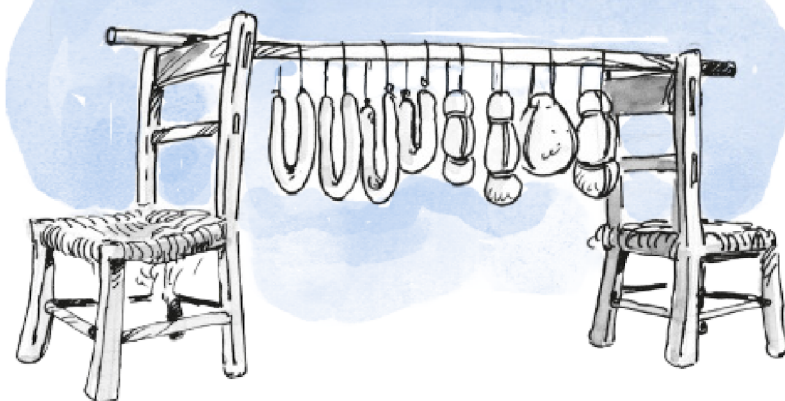
Debat, reflexió i imaginació

Quin sentit tenen aquests dos cicles oposats en l'actualitat?

Com ha evolucionat el Carnestoltes al llarg de la història?

Quina vigència té la Quaresma en la societat actual, cosmopolita i progressivament laica?

Per acabar, farem una breu dinàmica per imaginar-nos quines permissivitats socials voldríem que fossin possibles durant els Darrers Dies i acabat el període, quins propòsits individuals i col·lectius ens podríem fer. Assumim el repte d'acomplir-los, almenys, durant quaranta dies?

Característiques de l'activitat i condicions de sol·licitud

- Activitat gratuïta.
- 50 min de durada.
- L'enfocament està adreçat a l'alumnat d'Educació secundària i batxillerat.
- Les sol·licituds es duen a terme a través del web <https://www.mallorcaliteraria.cat/ca/educacio/> a l'apartat corresponent de l'activitat.
- Cada centre educatiu pot sol·licitar un màxim de cinc sessions de la proposta.
- L'activitat s'ha de dur a terme a l'aula o un espai alternatiu de característiques similars que disposi de pissarra digital.
- El grup de treball ha de ser equivalent al grup-aula.
- Per a més informació escriviu-nos a: educatives@mallorcaliteraria.cat

